

PLATAFORMA "PER UNA FISCALITAT JUSTA, AMBIENTAL I SOLIDÀRIA"

Les entitats i organitzacions sotasignades volem expressar el nostre compromís amb la construcció d'una societat justa que no accepta la misèria ni la marginalitat en el seu si. El sosteniment d'uns serveis públics forts és la millor garantia per a l'exercici real dels drets, per a la cohesió social i per encarar amb garanties els reptes que tenim com a país.

A través d'aquesta declaració, manifestem la nostra preocupació per l'evolució del nostre sistema fiscal, que cada vegada és més regressiu.

Les actuacions que darrerament s'han produït en matèria de política fiscal responen en general a una mateixa orientació: introduir rebaixes fiscals en els impostos directes, que graven les rendes i els patrimonis, i augmentar els impostos indirectes, que paguen per igual tots els ciutadans i ciutadanes, amb independència de la seva capacitat econòmica.

...i més insuficient

El nostre país ha de poder comptar amb els recursos associats a l'augment de les necessitats de despesa a curt i a mitjà termini, als efectes de la crisi, i a llarg termini, per al necessari canvi de model productiu i la consolidació de l'Estat del benestar.

A Catalunya i Espanya paguem menys impostos que a Europa. Espanya ocupa, segons la metodologia utilitzada, el segon o el tercer lloc en el rànquing d'economia submergida dels països del nostre entorn, i duplica la mitjana europea. Que un de cada quatre euros estigui submergit contribueix a fer que no puguem finançar un nivell de despesa social equiparable al de la mitjana europea. La pressió fiscal espanyola és a la cua dels països europeus, i se situa al voltant del 32% del PIB, molt inferior a la mitjana europea. És evident que mai no podrem acostar-nos als nivells de despesa social, ambiental i d'inversió pública que efectuen els països de la Unió Europea si no disposem d'un model fiscal que atengui al principi de suficiència, i adoptem un compromís veritable contra l'economia submergida que redueixi la impunitat dels defraudadors.

Hi ha una clara discriminació entre la fiscalitat que suporten les rendes del treball i les del capital, i es menysprea la capacitat del sistema fiscal per reduir les pressions ambientals. S'ha d'equiparar la tributació entre les rendes del treball i les del capital, perquè no siguin els treballadors i treballadores els que suportin en major mesura les càrregues fiscals, i s'han d'aplicar tributacions sobre el principi de qui contamina paga.

Per això creiem que és imprescindible i urgent fer un debat global sobre la política fiscal, discutir les necessitats socials, ambientals i els recursos públics necessaris per atendre-les. S'ha de debatre quin Estat del benestar volem i com el pensem pagar. I quins són els nivells de solidaritat necessaris per a garantir la cohesió social i reconduir el progressiu deteriorament ambiental.

Els canvis que proposem

- **Canvis en l'estructura** del model fiscal, que millorin la suficiència i la progressivitat del sistema. Han de pagar més els que més guanyen i tenen. Augmentar l'IVA (el paguem tots per igual, i els que tenen menys rendes dediquen tots els seus ingressos al consum) i reduir o eliminar l'Impost de Successions (es paga segons la capacitat de pagament) redueix la progressivitat del sistema. En aquest sentit, la propera Llei d'economia sostenible ha d'assegurar la sostenibilitat financera i fiscal a llarg termini, de manera que la política fiscal pugui tornar a exercir el seu paper anticíclic, desenvolupar una reforma fiscal que millori la suficiència i la progressivitat del nostre sistema impositiu, i potenciar la lluita contra el frau fiscal, tal com va aprovar el ple del Congrés dels Diputats en la sessió del 19 de maig de 2009.
- **Garantir la suficiència de recursos evitant les rebaixes fiscals:** No sembla correcte que en un moment de crisi econòmica, amb greus conseqüències socials, es desaprofitin, mitjançant l'aprovació de rebaixes fiscals, ingressos necessaris per incentivar l'economia i protegir les persones que han perdut la feina.

Hem d'abandonar l'equiparació que s'ha establert en l'última dècada entre reforma fiscal i rebaixa fiscal, per conscienciar la ciutadania que la millor política no és rebaixar els impostos i aprimar els serveis públics, sinó solucionar les mancances estructurals i conjunturals del nostre país mitjançant la millora de l'eficiència i el control de la despesa pública i una reforma del sistema impositiu en la direcció expressada en aquest manifest.

- **Augmentar la fiscalitat del capital i aproximar-la a la del treball:**
  - Incrementar la tributació de les rendes del capital.
  - Modificar la Llei d'institucions d'inversió col·lectiva, per incloure un nou requisit que estableixi un límit màxim de participació en una SICAV per evitar els abusos dels patrimonis familiars.
  - Restablir l'Impost sobre el Patrimoni per a les grans fortunes d'aquells contribuents que declaren un patrimoni individual net de deutes superiors a 1,5 milions d'euros, exclosa la residència habitual i el negoci familiar.
  - Mantenir l'Impost de Successions i Donacions, que ja va patir una retallada el 2007 en donacions i una modificació en la tributació de l'habitatge habitual el 2008.
  - Promoure un impost a les transaccions financeres internacionals.
- **Lluitar contra el frau fiscal i l'economia submergida, així com millorar el control de la despesa pública,** amb més voluntat política, potenciar els recursos materials i humans, per tal de millorar l'eficàcia i l'eficiència en aquestes tasques, millorar els controls duaners, equiparar la prescripció administrativa al penal, desenvolupar les mesures cautelars i els procediments per assegurar el cobrament dels deutes tributaris, iniciar la col·laboració amb la Inspecció de Treball, posar en funcionament el Consorci Tributari a Catalunya entre les agències tributàries estatal i catalana, millorar la tipificació del règim sancionador davant els defraudadors i prendre mesures contra els paradisos fiscals per evitar l'evasió fiscal.

Informes del Sindicat de Tècnics del Ministeri d'Hisenda (Gestha) quantifiquen el frau fiscal a Espanya entre el 20% i el 25% del PIB (una quarta part de la riquesa que es genera no paga impostos, i qui fonamentalment eludeix pagarlos acostuma a ser qui obté rendes altes), el doble de la mitjana dels països europeus del nostre entorn. Per tant, es calcula que l'Estat deixa d'ingressar uns 38.000 milions d'euros l'any (25.000 milions corresponents a impostos i 13.000 milions a quotes de la Seguretat Social).

- **Introduir el concepte de fiscalitat ambiental o ecològica**, per fomentar maneres de produir i consumir més netes, amb menys impactes ambientals i menys malbaratadores de recursos escassos. Fa molt temps que la Unió Europea ha proclamat que el principi "qui contamina paga" ha d'orientar la política ambiental, i cal entendre això en un sentit no només reparador, sinó preventiu i d'internalització de costos ambientals associats a les activitats i als serveis. Som massa lluny de l'aplicació generalitzada d'aquest principi. Exceptuant els àmbits de l'aigua i dels residus municipals, en què Catalunya sí que ha avançat –tot i que tímidament– en matèria de fiscalitat ambiental, en la resta d'àmbits ens trobem per darrere de diverses comunitats autònomes, que disposen d'impostos ambientals que graven la contaminació atmosfèrica, l'abocament de residus industrials o la producció d'electricitat i residus nuclears, entre altres aspectes.
- **Demandar una discussió serena i amb rigor sobre l'Impost de Successions i Donacions.** És un tribut previst per afavorir la redistribució de la riquesa i que avui es paga a la gran majoria dels països europeus.

Els interessos que s'amaguen darrere la voluntat de la seva desaparició són molt concrets: si l'Impost de Successions desapareix o pateix una forta reducció, els titulars de les grans propietats i valors mobiliaris ja no seran gravats en la tinença, ni en la successió. De fet, el 2008 ja es va suprimir l'Impost de Patrimoni que gravava les grans fortunes. Amb el frau en l'Impost de la Renda i l'eliminació de l'Impost de Successions, no només no pagarien els propietaris que han generat (o acumulat) la fortuna, sinó que s'aconseguiria que els hereus tampoc no paguessin per l'augment del seu patrimoni.

La majoria d'arguments que se senten a favor de l'eliminació d'aquest impost són imprecisos o falsos:

1. No és cert que l'impost afecti tothom de la mateixa manera, sinó que paga més qui té un patrimoni preexistent més gran o hereta una fortuna més gran. A la pràctica, la residència habitual queda exempta de tributació, per la qual cosa la majoria dels ciutadans (el 56,6%) no estan afectats per aquest impost. Si les grans fortunes utilitzen esclètxes legals per eludir el pagament de l'impost, l'opció correcta és millorar la normativa i l'eficàcia contra el frau, però no suprimir l'impost.
2. No hi ha doble imposició, un mateix euro tributa de tantes maneres com es faci servir: per cobrar-lo a la feina, després per invertir-lo, més tard per comprar i finalment per ser heretat.
3. No podem compartir aquesta carrera fiscal a la baixa en l'Impost de Successions iniciada per algunes comunitats autònomes, ja que beneficia en

exclusiva a qui disposa d'una capacitat econòmica i d'un patrimoni més gran. Les comunitats autònomes que han reduït la seva tributació, tant forals com de règim comú, han generat polítiques fiscals de competència entre elles i han afavorit la deslocalització de patrimonis i d'activitats productives.

4. Si l'impost s'aplica sense tenir en compte suficientment les circumstàncies personals del subjecte passiu i la tributació prèviament suportada sobre els béns que conformen l'herència, l'opció correcta és millorar la normativa, en particular per a les petites herències, però no suprimir l'impost.
5. D'altra banda, eliminar l'Impost de Successions i Donacions comportaria perdre una quarta part dels ingressos que s'han obtingut amb el nou model de finançament. Amb la forta caiguda d'ingressos que sofreix el pressupost de la Generalitat i el dèficit existent, no és raonable aprovar una baixada d'ingressos com la que s'anuncia.

